

Kohéziós politika és a hulladékgyaldálkodás

Az EU környezetvédelmi civil szervezeteinek összefoglalója a Strukturális és a Kohéziós Alapok 2007-2013 közötti szabályozásához

Mi a probléma?

A jelenlegi fogyasztási és termelési szokások miatt a megtermelt hulladék mennyisége szinte minden európai országban növekszik, noha a konszenzus van arról, hogy a hulladék mennyiségét csökkenteni kellene. Ennek az egyre növekvő mennyiségű hulladéknak az összegyűjtése, kezelése és megsemmisítése egyre nagyobb gazdasági, társadalmi és környezeti költségekkel jár, melyeket a társadalomnak kell állni.

Az új tagállamokban a hulladékkezelés infrastruktúrája fejletlen és komoly veszélyeket jelent a környezetre nézve. Ezért az EU jelentős pénzügyi befektetései ezen a területen nélkülözhetetlenek. Azonban a jelenlegi befektetések többsége nem holisztikus módon közelíti meg a probléma megoldását.

Nem koncentrálnak megfelelő mértékben azokra az intézkedésekre, melyek a hulladék mennyiségének a csökkenését eredményeznék (megelőzés, a kibocsátás csökkentése, a termék újrafelhasználása, minőségi fejlesztések, illetve újrahasznosítás).

Költséges és nem hatékony befektetéseket támogatnak, anélkül, hogy megfelelő költséghatékonysági vizsgálatokat végeznének.

A hulladék újrahasznosítására kidolgozott terveket csak a beruházást végrehajtó szervezetek járulékos terheinek tekintik.

A biológiailag lebomló hulladékoktól való megszabadulás módjaként főleg az elégetést támogatják a lerakással szemben; azonban más, olcsóbb módszereket, (pl.: komposztálás) figyelmen kívül hagynak.

Sőt, egyes esetekben az új tagállamokban az EU alapokból részesülő szervezetek figyelmen kívül hagyják azon kötelezettségüket, hogy a hosszú távú projektekhez (beleértve a hulladékégetési projekteket) Környezetvédelmi Hatásvizsgálatot (KHV) készítsenek. Általános gyakorlattá vált, hogy az KHV-hoz hasonló eszközöket arra használják, hogy a politikai alapon kiválasztott projektről bebizonyítsák, hogy az a legjobb.

Mi a teendő?

Annak érdekében, hogy a hulladéknak a környezetre gyakorolt káros hatását csökkentjük, az Strukturális és Kohéziós Alapok fő célkitűzésévé kell tenni,

hogy a hulladékkezelés holisztikus és hatékony módszereit támogassák. A pénzügyi alapoknak azokat a projekteket kell prioritásban és ösztönzőkben részesíteniük, amelyek a hulladékkezelés egész folyamatát veszik célba. A csökkentés—újrafelhasználás-újrahasznosítás alapú megközelítések környezetbarátabbak, egyben gazdaságosabbak is: ez a fajta megoldás olcsóbb és több munkahelyet biztosít, mint az égetés vagy a lerakók építése, amelyek a legkevésbé kívánatos csővégi megoldások. Amennyiben a hulladékkezelési folyamat végeként mégis a lerakóra vagy az étegetőre esik a választás, ezeket a terveket egyértelműen meg kell indokolni, és megfelelő módon alkalmazott környezeti hatástanulmányt kell készíteni, mielőtt bármiféle támogatást kapnának uniós forrásból.

Javaslatok:

- Az uniónak előnyben kell részesíteni azokat a projekteket, melyek a hulladékkezelés egészét célozzák meg, az olyan csővégi megoldásokkal szemben, mint a szemétkerakók és szemétegetők. A hulladék keletkezésének megakadályozását célzó megoldásokat új szabályozások segítségével támogatni kell;
- A Bizottságnak a nemzeti működési tervet értékelnie kell a hulladékkezelés módjai és a Hulladék Irányelv alkalmazásának szempontjából;
- Csak azok a projektek kapjanak támogatást a pénzügyi alapokból, amelyek megfelelően elvégzett környezetvédelmi hatástanulmánnyal (KHV) rendelkeznek. Az Európai Bizottságnak ellenőriznie kell, hogy a hulladék menedzsmenttel foglalkozó projektek megfelelnek-e a KHV előírásainak.

General regulation, Preamble:

55 “The obligations on the Member States as regards management and control systems, the certification of expenditure, and the prevention, detection and correction of irregularities and infringements of Community law should be specified to guarantee the efficient and correct implementation of operational programmes. In particular, concerning management and control, and strategic environmental assessment and environmental impact assessment, it is necessary to establish the modalities by which Member States give the assurance that the systems are in place and function satisfactorily.”

59 “In addition to the suspension of payments where shortcomings are detected in the management and control systems, there should be measures allowing the authorising officer by delegation to suspend payments where there are doubts about the sound operation of these systems or indications of breaching environmental legislation or for the Commission to make a deduction from payments if the Member State concerned has not implemented all remaining measures in a corrective plan of action.”

Preparation and adoption

New 26.3 (b) “the Strategic environmental assessment of the national strategic reference framework and measures to ensure compliance with Community environmental laws.”

Interruption, withholding and suspension of payments: suspension

New 91.1 (c) “where serious concern is raised that expenditure is linked to the damage, destruction, deterioration or loss to environmental assets.

New 91.1 (d) where environmental law is breached or the implementation of the environmental acquis is hindered or delayed.”

Cohesion Fund regulation

1.2 The Fund shall contribute to the financing of programmes, which support the objectives set out in the Treaty, the European Sustainable Strategy and achieve environmental improvements through the implementation of EU environmental legislation, including the Water Framework Directive and the proper management of the Natura 2000 network.”

A javaslatot készítette: Föld Barátai Európa, WWF, Birdlife International, Közép-Kelet-Európai Bankfigyelő Hálózat, Közép- és Kelet-Európai Munkacsoport a Biodiverzitás Megőrzéséért, Milieukontakt-Oost Europa, Magyar Természetvédők Szövetsége